

[P. M. Dam.]

Forslaget er vedtaget af Færøernes hjemmestyre i den skikkelse, hvori det foreligger, og såfremt man ikke fra anden side i det høje ting måtte ønske det underkastet en udvalgsbehandling, tillader jeg mig at foreslå, at det går til anden behandling uden udvalgsbehandling.

Som i bemærkningerne til lovforslaget anført har forholdene på Færøerne, siden lov nr. 76 af 15. marts 1939 vedrørende sygehusforholdene på øerne trådte i kraft, ændret sig så meget, at en almindelig revision af den og en grundig behandling af de færøske sygehusforhold og læge- og sygevæsenet i det hele taget trænger sig stærkt på, hvorfor jeg ikke kan undlade at benytte lejligheden til at fremsætte et par bemærkninger vedrørende de sociale forhold på Færøerne i almindelighed og sygevæsenet i særdeleshed.

Ifølge hjemmestyreordningen er den sociale forsorg på Færøerne i sin helhed, herunder sygevæsenet, et fællesanliggende. Under forhandlingerne om den nye styrelsesordning var der fra færøsk — samhørighedspartiernes — side såvel som fra dansk side enighed om, at man måtte drage omsorg for, at den sociale forsorg på Færøerne i det hele taget, herunder syge- og lægevæsenet, til enhver tid kom til at ligge på samme niveau som i den øvrige del af riget.

Medens man i overensstemmelse med dette fælles standpunkt vedtog de nye love for aldersrente- og invaliderentnydere og folk i familiepleje på Færøerne, er — med undtagelse af det nye sygehus på Suderøen — en påkrævet forbedring af sygehusforholdene endnu ikke gennemført. Med hensyn til alders- og invaliderenten og den øvrige sociale forsorg på Færøerne er der dog det at bemærke, at siden gennemførelsen af de nævnte sociale love har man langt fra i den udstrækning, som det var forudsat, ajourført dem med de yderligere sociale forbedringer, man siden da har gennemført henede. Men dette anføres ikke som en bebrejdelse mod den høje regering eller det høje ting, eftersom det påhviler hjemmestyret og os på Færøerne at tage initiativet på dette område såvel som på syge- og lægevæsenets og alle andre områder indenfor de forskellige fællesanliggender. Fælles

generelle bestemmelser om konjunkturbestemt bevægelighed for alders- og invaliderentesatserne, ligesom tilfældet er med hensyn til lærerlønningerne, ville være meget at foretrække fremfor den ordning, vi har i dag, hvor den ønskede ajourføring og ligestilling beror på hjemmestyrets årvågenhed og rettidige handling og indstilling overfor den høje regering, som det så påhviler at foretage det videre fornødne.

Det foreliggende forslag til ændring af bestemmelserne for Færøernes sygehuse viser, at den høje regering — og jeg tvivler ikke på, at det samme er tilfældet for det høje tings vedkommende — fuldtud anerkender rigtigheden og berettigelsen af omtalte ligestilling overalt indenfor riget på det sociale og forsoagsmæssige område. Det er jeg meget glad og taknemlig for. Jeg har fuld tillid til, at den den højtærede minister i lovforslaget givne beføjelse vil blive udøvet med fuld hensyntagen til ligestillingsprincippet og til, hvad der ellers måtte tjene de syge bedst.

Vi har som antydnet fået et sygehus på Suderøen. Det er vi meget glade for. Men nordenfjords på Færøerne — i Thorshavn og på Norderøerne — lader som antydnet sygehusforholdene meget tilbage at ønske. De bliver mere og mere kritiske for hver dag, der går. En ombygning af Dronning Alexandrines hospital eller opførelsen af et helt nyt landssygehus på Færøerne samt en modernisering og eventuel udvidelse af Norderøernes sygehus må derfor finde sted hurtigst muligt. Lige så vigtigt og magtpåliggende er opførelsen af et sindssygehospital på Færøerne. Herom er alle læger og alle på sygehusvæsenets område kyndige folk enige. Der har da også været talt og skrevet meget om et særligt færøsk sindssygehospital. Tanken om et sådant er derfor ingenlunde ukendt for de forskellige ministerier og de respektive myndigheder, der har med sygevæsenet at gøre. Dens realisering tåler vanskeligt en yderlig lang udsættelse. Jeg har imidlertid forstået, at den høje regering og de respektive danske og færøske myndigheder på sygehusvæsenets område såvel som det færøske hjemmestyre har deres opmærksomhed stærkt henvendt på de nævnte beklagelige mangler og har planer til overvejelse til afhjælpning af dem.

Jeg håber — ja, jeg føler mig overbevist